

THỊ TRƯỜNG XE Ở THÀNH PHỐ HIỆN NAY

Phóng sự của QUỐC MỸ

Anh K trải qua nhiều năm làm nghề "cò" từ cò nhà, cò dịch vụ du lịch, cò đăng ký máy bay, đường thủy cho đến bây giờ là "cò xe". Anh bật mí cho tôi nghe nhiều chuyện về dịch vụ này. Anh bảo: "Mấy nghề cò xe hai bánh dễ kiếm hơn, ăn ít no lâu". Tôi cười hỏi anh: "Thế ông bạn có hành nghề cò xe đạp, xích lô, ba gác không?" Tường là hỏi đùa, không ngờ cò K tròn mắt, gật đầu: "Cò chó, cò chó... sao lại không? Thời buổi làm ăn khó khăn, muốn lượm được bạc các thì trên đời này hề chỗ nào có dất sống là nơi ấy xuất hiện "cò". Cò lớn, cò nhỏ, cò trung trung, thời đó loại..." Quà vậy, muốn tìm xe hai bánh thì đến đường Lý Tự Trọng quận Nhất, Nguyễn Tri Phương quận Năm... không thiếu gì, chỉ lo thiếu cây, thiếu chỉ mà thôi: Dream 100, Su 100, Ya 100, Cúp 86, DD, DM..., đầy đủ. Có cả những "yêng hùng" mua và đổi xe để đua lậu: Dream 100, Su 100, Ya 100 vừa chạy cho "đã" lại để qua mắt được công an vì tốc độ kinh khủng của nó. Dùng làm tường rằng xe đời càng mới lại càng "ưu thế" đầu! Cúp 81 ngon hơn 82, 78 xin hơn 79 là chuyện thường, còn cúp 86 chưa chắc đã toại nguyện... Mua xe hai bánh chọn cửa hàng mà mua, còn người bán xe "lão nghề" lựa đối tượng nhiều tiền, lắm bạc để "du kích". Thanh niên khoái loại cò phân khối lớn, các bà, các cô ưa Honda "đáng nữ phái" đời mới, cánh én thường bị chê, chẳng lẽ người cao lênh kệnh đi Chaly và thấp lè tè lại ngồi lên Dream? Một ít nghệ sĩ, kép hát mê thay xe như thay áo... để luôn luôn được làm chủ xe mới, đi rồi lại bán, bán rồi lại mua... Chặt đẹp cũng có, chặt tàn nhẫn cũng có, bán cảm tình cũng có... hãy thử ghé qua khu vực đường Lý Tự Trọng thì sẽ rõ... Sắm xe cũng như sắm đồ, chốt tin vào sự hào nhoáng bề ngoài. Cầu tục ngữ VN xưa xưa vẫn còn có giá trị muôn thuở: "Tốt gỗ hơn tốt nước sơn". Thật vậy: "Giòn xe, ngon máy còn hơn mã ngoài..." Có nhiều trường hợp trước mắt người mua, xe lấy ở trong thùng ra mà vẫn bị mắc lừa bởi hình thức thì xin như vậy chứ nội dung đã có một số phụ tùng bị thay bằng thứ lỏ hoặc đồ cũ được tân trang bóng bẩy lại. Không ít trường hợp bộ phận máy xe này ráp vào xe kia và ngược lại. Có khách hàng, xe được bảo kê trên giấy tờ rành rành cũng bị "hớ" như thường vì mánh mung xe cộ "thiên hình vạn trạng". Vậy mua xe biết tin vào đâu và vào ai bây giờ? Cửa hàng? Chủ bán? Tốt hơn hết đi coi xe nên dẫn theo một thợ quen thuộc lành nghề. Để cho chắc chắn, sau khi giao ước thuận mua vừa bán, mở toang máy ra coi

cẩn thận dù chủ nhân bảo đảm là "Din" 100%. Lượng xe trong Thành phố ngày càng nhiều, từ năm sáu năm nay số xe tăng gấp đôi, mô tô có chừng cả nửa triệu, ô tô bằng khoảng 1/7 thì việc mua bán xe cũ, mới lại càng "thịnh" nhất là loại xe hai bánh, một phương tiện phổ biến của mọi người hiện nay. Tiền nhiều thì đi Dream, Su, Ya, DD, DM... tính ra toàn cây là cây... ít bạc xài đồ Gobel, Solex, Mobylette, P.C... cò lỏ sĩ giá từ năm phân cho tới một vài chỉ. Ấy vậy mà mua xe hai bánh nhiều khi gặp giá hời và vớ được thứ tốt là do chuyên nhau chớ không phải cứ tìm đến những "chợ xe". Có người vừa giao tiền cho chủ cũ xong chưa kịp làm thủ tục sang tên đã thấy chủ mới đến nâng nấc đòi mua lại vì kiếm được cái hợp ý... Xe chuyển rất đơn giản, chỉ cần có trong tay tấm thẻ chủ quyền hợp pháp tha hồ mà chạy, nếu vội vã sang tên thì tốn một số tiền không phải nhỏ vì đây là loại xe nay ở với mình mai chạy sang người khác...

Còn về xe hơi, trong thành phố hiện nay mua bán không nhất thiết chỉ ở mấy chục salon lớn nhỏ mà còn giao dịch tại nhà riêng, quán cà phê, cửa hàng bia rượu hoặc qua điện thoại... Sau năm 1975, mua bán loại này coi như cáo chung thì ngày nay lại khởi sắc mạnh. Hồi ấy có người chỉ muốn tống cái xe bốn bánh ra khỏi nhà cho khỏe thân vì nhiều lý do... nhưng bây giờ để gì... Việc mua bán rộn ràng phải kể đến ở quận Năm, Nhất, Ba, Sáu... bảng hiệu được trưng rất hấp dẫn... Có salon chỉ mua bán, trao đổi loại xe Toyota, Honda, có nơi Nissan, Peugeot có nơi hầm bà lằng đủ thứ. Choá mắt nhất là các salon cao cấp ở đường Trần Hưng Đạo, Hàm Nghi quận Nhất, nơi đây hầu như xe hiệu nào cũng

có. Cũng có salon trưng bày hiệu chỉ mua bán, trao đổi các loại xe hơi cũ như ở đường Trần Bình Trọng, Trần Phú, Hùng Vương... Một lần tôi gặp anh Tư Phú Lân một kiện tướng chuyên chạy mỗi xe bốn nước bọt, vậy mà cuộc sống lúc nào cũng sung túc. Khách muốn mua xe nào, anh mở cuốn sổ tay ra, giới thiệu xe thứ tự từ A, B, C..., cho số điện thoại, hẹn ngày giờ để coi xe và bao luôn cả làm thủ tục giấy tờ nếu khách chịu trả thêm một số tiền. Nghe nói mà giục mình, một xe Mercedes "c hạng" giá hơn 40 ngàn đô, còn xe Jee "lùn" cũng phải hàng chục triệu trong khi ấy một xe tải sử dụng được giá gấp 10 lần. Xe hai bánh Cúp thuộc loại nghĩa địa thì x hơi cũng có thứ "nghĩa trang", phần lớn nhập từ Campuchia. Loại xe "nghĩa trang" này rẽ thì rẽ thật nhưng chủ xe không dám cho chạy đường trường, vượt đồi, lên núi hoặc chở nặng. Nếu người chơi xe không rành rất dễ bị mắc lừa vì xe "nghĩa trang" cũng láng cuống không thua loại "đời mới" bởi đã được sơn xi qua kỹ thuật tân trang cực kỳ tinh xảo. Dựa vào cơ qua này, công ty nọ giới buôn bán xe giàu nhân là nhờ mua xe cũ rẻ, thuê má tượng trưng chỉnh trang lại... một vốn ba bốn lời là chắc... Một "lái xe" ở góc đường N. Quận 1 chỉ trong mấy năm trời từ căn nhà sập s mà bây giờ mở mang thành garage rộng lớn, cơ ngơi đồ sộ...

Cò xe hơi hầu như có mặt ở mọi salon. Cò mua, cò bán ăn hoa hồng cả ba triệu chớ không phải bạc ngàn nhưng cùn "trần ai" lắm vì cứ mỗi ngày xuất hiện một đồng, một số làm ăn lộn lạo nên chủ salon và kẻ mua dăm ra mất tin tưởng. Trong việc giao dịch, khách hàng trao tiền cho người bán có khi bằng vàng hoặc đô, cùn có khi nhưng rất hiếm bằng tiền mặt (lấy vàng và đô làm chuẩn). Xe hơi cũng ví như xe hai bánh, khách hàng hiện nay hạn chuộng Dream 100, Su 100, Ya 100... vì hắt hủi Mobylette, P.C, Babetta... thì si phận các loại xe hơi cũ Mazda 1500, Corolla, Falcon... cũng vậy đến nỗi mỗi xe thuộc loại này giá không bằng cái Cub cò trung Thị trường mua bán xe hơi hiện nay ở thành phố với khách tiêu thụ đông đảo, coi mở phát triển không kém gì trước năm 1975. Sự phục hồi mua bán xe hơi chẳng những làm cho thành phố ngày càng "hiện đại" mà lại còn "nuôi" được một số ngành nghề khác có liên hệ đến dịch vụ này như cơ xưởng sửa chữa, mua bán phụ tùng và những thợ ô tô cò chuyên môn giới từ lâu phải "ngồi rồi"... Một tay cò chuyên nghiệp lo xa hỏi tôi: "Không biết sau này Việt Nam một khi trở thành con Rồng của Á châu thì nghề cò xe của anh còn dất sống không?". Tôi "an ủi" anh ta: "Ở phương Tây xã hội công nghiệp phát triển cơ quạ dịch vụ hợp pháp ngày càng xuất hiện nhiều. Còn tại nước ta trong khi chưa đạt được thành quả ấy thì còn phát sinh ra nhiều thứ trung gian, các "cò" sống được là nhờ vậy... trong đó có "cò" xe..."